

"TKP'nin Sesi"

12.9.82 Pazar

Bu yayınıımızda şunları dinliyeceksiniz:

1. TKP MK bildirisi /7.9.82) Öm.
 2. Yazılar: TKP bir varlıktır! Yokedilemez! (Eng.) Den.
konusu: TKP'nin yasaklanmasının 60.yılı üzerine
 3. Yazı: Partiyi güçlendirmek-utkunun anahtarıdır (Eng.) Nec.
 4. Yazı: Öncü olma sanatı (Eng.) Öm.
 5. Kürtçe programımızı (Şerf.)
-

TÜRKİYE SOSYAL TARIH ARAŞTIRMA VAKFI

Konu: TKP'nin yasaklanmasının 60.

Engin, 12.9.1982

Yılı üzerine :

"TKP'nin Sesi"

Yazı:

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ BİR VARLIKTIR! YOKEDİLEMEZ!

D.D. bugün 12 Eylül 1982. Bundan 60 yıl önce, 12 Eylül 1922'de Rauf Orbay hükümeti, ^{o zamanlar} Türkiye Halk İstirakiyun Fırkası adıyla faaliyet gösteren TKP'ye yasak koydu. Parti, 60 yıldır gizlilik koşullarında savaşıyor, çalışıyor. Bir parti 60 yıldır boyunca nasıl gizlilik, koğuşturma, sürekli tutuklama dalgaları ve işkencelere karşı ayakta kalabilir? Bu, Türkiye işçi sınıfının varlığıyla sımsıkı bağlıdır. Ve bu, TKP'nin Leninci bir parti olmasından, Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkelerinden bir milim bile sapmamasından kaynaklanıyor.

~~TKP'ye konan yasak, 1922 Ağustosunda yapılan II. Kongre sırasında~~

O zamanlar parti ~~kurulmuş~~, açık çalışıyordu. II. Kongre ^(tam) toplanma hazırlıkları
tamamlanmıştı. Ankara'da Millet Bahçesi Tiyatrosu'nda yapılacak olan ve
kurtuluş savaşının yeni aşamasının ele alınacağı bu kongreye karşı
işleri bakanlığı ve polis eyleme geçti. Önce tiyatroyu yaktılar. Kongre-
ye gelen Fransız Komünist Partisi delegesi kurgulandı. Provokasyonlar,
baskınlar birbirini izledi. Delegelerin Ankara'ya ulaşmasını engellemeye
kalkıştılar. ^{Yine de delegelerin} ^{mayıs başında} ^{hükümet,} ^{gözetile,}
Küçük 80'i Kongreye geldi. Kongre açıldı. İkinci gün kongreyi
hükümetce yasakladı. Bunun üzerine kongre gizli ^{gözetile,} sürüldü. Partinin
tüm hükümeti, işleri bakanlığı, ^{Korsı savası çözüldü, Komünistleri on önde savarmakla pörselendi.}
yeni savaş platformu çizildi, politikası onaylandı. Küçük esat bağlarında
yapılan bu Kongrede yeni Merkez Komitesi seçildi. Salih Hacıoğlu
genel sekreterliğe getirildi. II. Kongreden ^(birkaç gün) sonra, Kuvayı Milliye orduları
düşmana karşı genel saldırıya geçtiler. Parti, bu saldırıya tüm gücüyle
katıldı. Halkapınar işçileri, partinin çağrısıyla silâhlandılar. İzmir'de
düşmana karşı savaş ^{6 saat sürdü.} tılar. 12 Eylül 1922'de Rauf Orbay hükümeti, partiyi

Ne ki

yasakladı.12 Eylül 1922'de TKP MK'ın bu yasağı protesto eden bir bildiri yayımlandı.Bu bildiride şöyle deniyordu:

" ~~Türkiye Büyük Millet Meclisi~~ Burjuva efendiler!Bugünlerde Avrupa emperyalizmine karşı bir zafer kazandıran Türkiye'nin işçi ve fakir köylüleridir.Sizi bugüne kadar ekmeksizlikten,parasızlıktan, silahsızlıktan sıkıntı çektirmeden memleketin efendisi yapan,bir milli hükümetin dağılmadan yaşamasını sağlayan Türkiye işçi ve köylüleridir.Siz,bu hükümet sandalyasına,işçi ve köylüleri merdiven yaparak çıktınız.Avrupa emperyalizmine karşı Anadolu'da üç yıl süren silahlı savaşta,bu Kuvayı Milliye savaşında,işçi ve köylü sınıfından fazla bir fedakârlık yapan başka bir sınıf yoktur."

Türkiye Komünist Partisi'nin Merkez Komitesi'nin,partinin yasaklanmasını protesto eden 12 Eylül 1922 günlü bildirisinde,daha sonra partinin işçi ve yoksul köylülerin çıkarları için çalıştığı belirtiliyor

şöyle deniyor:" Siz,boş ve yalancı vaadlerden ~~başka~~,laftan başka bir
sey yapmadınız.Bir zamanlar hepiniz bir danışıklı "Komünist Partisi"
bile kurduunuz.Kalpaklarınıza kırmızı tepelik geçirdiniz.Mecliste ve
gazetelerinizde:Anadolu'da basın hürriyeti,toplantı hürriyeti,görüş,
kanaat ,fikir hürriyeti olduğunu,sansür ve zulüm gibi kötülüklerin
yok edildiğini yaygaralarla yaydınız.Bunları siz,utanmadan meclisinizin
tutanaklarına bile geçirdiniz.İşçi ve köylülerin omuzları üzerinde kur-
duğunuz tahta oturduktan sonra bütün vaadlerinizi unuttunuz.Yalancı
olduğunuz meydana çıktı.12 Eylül 1922'de Türkiye Halk İştirakiyun
Fırkasının yasaklandığını ilan ettiniz.Böylece Türkiye işçi ve köylüle-
rinin örgütünü,sesini boğmayla kalkıttınız."

TKP MK'nin partinin yasaklanmasını protesto eden ~~bildirisinde~~
~~ışıklandırarak~~ 12 Eylül 1922 günlü bu bildirinin altında,Genel Sekreter
Salih Hacıoğlu'nun,Kızıl Sendikalar Sekreteri Mahmut'un,Gençler Birliği

Sosyalist

Bürosunun, TKP MK Kadınlar Kolu Cemile'nin, Komintern'in Üçüncü Kongresi Türkiye delegasyonu sekreteri Sadrettin Celal Antel'in imzaları bulunuyor. Bildiri, şöyle devam ediyor: "Hayır efendiler, hayır! Komünist Partisi bir varlıktır. Onu yasaklamaya hakkınız yoktur. Türkiye Komünist Partisi sınıfsal bir varlıktır. O, Türkiye işçilerinin ve köylülerinin partisidir. Bu sınıflar yokedilemez. Partilerini de yok edemezsiniz! Bu sınıflar varoldukça, o da yaşacaktır. Komünist Partisi, uluslararası bir varlıktır. Uluslararası proleterya ordusunun Türkiye'deki bir koludur. Uluslararası bu ordu var oldukça, siz o partiyi yok edemezsiniz. Bizim işçi ve köylülerimizin partisi, bizim sınıflarımız gibi, daima ayakta kalacaktır."

TKP'ye ~~ya~~ yasak konmasını protesto eden ~~kiki~~ ve bundan 60 yıl önce yayımlanan bildiride, bu yasağın nedeni ise şöyle açıklanıyor: "Partimizi yasaklamak, gazetelerimizi kapatmak ve arkadaşlarımızı zindanlara doldurmak Avrupa emperyalistleriyle pazarlıklara girişmek yolundaki tutumunuzla bağlıdır. Komünistler, politikanızın iç yüzünü halka açarak maskelerinizi

22/10
yere düşürmektir. Memlekette gerçek reformlar, sosyal devrimler isteyenle-
ri susturmak istiyorsunuz. Fakat emin olunuz ki, biz/Türkiye komünistleri
susmayacağız! Kahrolsun yalancı ve gaddar burjuva politikası! Yaşasın
işçi ve köylülerin kurtarıcı ideolojisi! Yaşasın Türkiye Komünist
Partisi!"

D.D., 60 yıl önce yayınlanan ve TKP'ye yasak konmasını protesto ^(bu)
eden bildiri, böyle bitiyor. 12 Eylül 1982'de biz/bu bildiriyi ^{bundan 60 yıl önce çıkan} bugünkü
cunta yönetimine sesleniyoruz: Ve diyoruz ki: Hayır efendiler hayır!
Türkiye Komünist Partisi bir varlıktır. O Türkiye işçi ve köylülerinin ^{sınıfının partisidir, tüm halkın}
partisidir. ^{dir.} Uluslararası ^{işçi sınıfının} proleterya ordusunun Türkiye'deki koludur.
^(işçinin birlik ve ulus düşmanı) Komünistler, politikanızın içyüzünü halka göstermek için var güçleriyle
çalışıyorlar, çalışacaklardır. Emin olunuz: Biz Türkiye komünistleri
susmayacağız! ~~Ne yaparsanız yapın:~~ ^(heriminin) Bizim işçi ve köylülerimizin
partisi, bizim sınıflarımız ^{imiz} gibi daima ayakta duracaktır!

Yazı:

PARTİYİ GÜÇLENDİRMEK- UTKUNUN ANAHTARIDIR

Yoldaşlar, kardeşler, dostlar,

Türkiye Komünist Partisi 63 yaşına bastı. Partimiz 60 yıldır yasaklar zinciri altında çalışıyor, savaşıyor. Burjuvazi, kaç kez "TKP'yi çökerttik" çığlıkları attı. Daha geçen yıl ^{böyle} ~~bu~~ maralar ortalığı sarmıştı. Ama ~~yine~~ dost-düşman görüyor: TKP yaşıyor, savaşıyor.

"16 Mart 1922'de üye oldum partiye" diyor Bilen yoldaş. "O gün benim için yeniden doğum günüm oldu". Bu, hepimiz için böyledir yoldaşlar. Biz, partiyle birlikte yepyeni bir yaşama atılırken, parti de bizimle birlikte kalıcılışıyor, gelişiyor. ^{Yalnızca} 12 Eylül sonrasına bakmak ^{bile} yeter. Türkiye Komünist Partisi saflarına yeni gelenler oldu. Parti, açlığa, soğuğa, yokluğa, gerginliğe aldırmaksızın savaşıyor, yoldaşların omuzlarında yükseliyor. Parti, zindanda komünist morali yüksek tutan, dışardakine savaş azmi aşılayan yoldaşların savaşımında ~~yavaş~~ güçleniyor. Nazım Hikmet, ~~benim güzel biçimle ifade ediyorum~~: "Sen dünümüz, bugünümüz yarınımızsın. En büyük ustalığımız, en ince hünerimizsin. Sen, aklımız, yüreğimiz ve yumruğumuzsun" diyor ^{ve sesleniyor} ~~na~~ Türkiye Komünist Partisi'ne. Ve Nazım Hikmet, hepimiz için geçerli olan bir şeyi daha dile getiriyor: "Ben, yalnız, senin saflarında olmakla övünürüm."

Dünden gelip, bugün savaşarak yarına giderken yoldaşlar, biliyoruz, parti, işçi sınıfının ^{en keskin} ~~tek~~ silahıdır. Örgüt, işçi sınıfının gücünü, on kat, yüz kat, bin kat artırır. Bu nedenle yoldaşlar, en büyük ustalığımız, en ince hünerimiz, partimizi güçlendirmektir. Bunun ~~bu~~ yolu, Leninçi parti ilkelerini büyük bir titizlikle uygulamaya ^{ktan geçiyor} ~~devan etmektedir~~.

~~Bilen yoldaş, bu ilkelere, utkunun anahtarı diyor. Partinin 62. yıl-~~
dönümünde, Leninçi parti ilkelerini bir kez daha ^{birlikte} gözden geçirelim. Leninçi ~~yeni tip parti eğilisi~~ ^{bu ana başlıklarda topluyor:}
~~Yeni tip parti, Leninçi parti,~~

- "Tüm üyelerin irade birliği, eylem birliği ve disiplin birliği ile örülü olan Leninçi Parti, işçi sınıfının örgütlü müfrezesidir." İrade birliği ^{k. 100} ~~ideolojik birliği~~ kendisini işçi sınıfı davasına adanmış

12 X9 -1982 Şerif

TKP'nin Sesi

Kürtçe

Konu:Cuntanın İkinci yılı

DAVIYA DU SALA

Daviya Cuntax ~~Leskeriya~~ Paswerû dest daniye ser karînê, du sal derbasbû. Weşema Burcûwazi hê jî pesnên cuntayê didin. Ji zordestîye yan, ji girtinan, ji rênc û tedan hima hima kes behsnake. Hê bûyerên 6 Kurdistanê pêktê... Ew dixebitin vana binva ber çewan vegêrin. Pêkanîna nêner dereveyên Qomandoyan, zorbetîyên Qomandoyan, sere-bin kirina gundên Kurd, lêdanên Kolanan ku li ser gundîyên Kurd têtê pêkanîna û hê pêkanîna der mîrovati nînen/veha van, tu bi ferdekî jî li nivîsan, li hinarayanda eskere nakin. Zindan û girtîgehên Kurdistanê yê ku têtê pêkanîna, van rênc û tedan, van hovîtiyan Mîrza-Qer jî bihistye, lê weşema Cuntakar bi nivîsên

derev û beravêtî dixebite dereva li van girtîgehan hemûkes sade biveşî ne.

Cuntakar zagunabingeha xweye, ku bona amana rejima îroyîna zorkar bikine mandox dane amadîkirinê ajotîne pêş. Ew dibêjin emê ^{ewî} hîva serma- wêzê da pêşkeşî reya gelê bikin. Lê, hê jî Zîndan û girtîgehên Kurdîstanê heyya de tijîye. Li nivînek çend girtî dîveyahin bihevra ~~hi~~ razên. Bi mîlonan Kurd nikarin bêjin ew Kurdin. Yê ku bêjêz Kurdin jî destira bi sîzên hepsê giran têne sîzkirin. Generalên fortbaz jî dibêjin em ~~re~~ ya damezirandina demokrasîyêda dimeşin. Ev cuntakarên ku bi tang, top û qomandoyanva xebitîne bi mîlonan Kurd jî esla netewîya van ~~bidine~~ dînxistin, ewê ^{ca} bi zagunabingeha zordest û zorkar ~~hi~~ vê bikaribin demokrasîyê bidamezirînin?

Gelê Kurd du sale beramberê gelek rastîyê, ~~we~~ ^{han} gastîyê ^{ji} gelek baş
hukumatê ^{ji ya} femkir: Wek hemû/karînên burcûwazîyê ~~da~~ Cunta jî, çima ku neyarê hemû
karkirane neyarê gelê Kurdê jî. Çima ku bi zorbetî, zorkarî dimeşe ser
gelê Kurd, çima dixebite bi zorê gelê Kurd bihelînine, neyarê gelê Tirke
jî. Bona van semeden, bo armanca redkirina zagunabingeha cuntayê, gelê
Kurd bi mil-dayîna milê ^{çima} gelê Tirk û/Karkerê Tirkîyayê wê bimeşe. Bona
gîhiştina serfirazîyê berê pêşî Komünistên Kurd, hemû welatparêzên
Kurd Li Kurdistanê qî bûyîna zagunabingeha cuntayê qisedikin. Bi rastî
parêzdarê mafên gelê Kurd ev hêz, li du salîya Cuntayê da evî dibêjin:
~~Ger~~ ^{em diveyahin} dixwezî li Kurdistanê serbilind bigerin ^{gere} bona zagunabingeha
cuntayê ^{hundurê} bê na. Wê gelê Kurd çima ku ^{da geteke} ~~getekê~~ gelê Tirkîyayê ~~we~~ ^{we} xê/bona
zagunabingeha cuntayê bêje naa

Yazı:

ÖNCÜ OLMA SANATI

Komünist Partisi'nin gücünü, politik ağırlığını ve toplumdaki olayların gidişini etkileme olanaklarını belirleyen nedir? Evet, yoldaşlar, dostlar, ^{iki hafta önce} ~~bu~~ bu soruya yanıt aramak üzere Barış ve Sosyalizm Sorunları Dergisinin Ağustos 1982 sayısına başvurmuştuk. Partimizin 62. kuruluş yıldönümü ^{nde} ~~yaklaşırken~~, özellikle de Türkiye Komünist Partisi ⁱⁿⁱⁿ ~~adının~~ tüm Türkiye çapında konulduğu şu sıralarda, Be Se Se'deki yazıyı birlikte incelemeye devam edelim. ^{Bucaklı} ~~beş~~ hafta, Be Se Se'deki "Öncü olma sanatı" konulu bir toplantının notlarını gözden geçirirken, ~~xxxxxx~~ üye sayısı-nitelik sorunu arasındaki bağ, illegal bir parti olunmasına karşın, yığınların umut ve istemlerini en gerçekçi ve somut bir biçimde dile getirme zorunluluğunu görmüştük. Marksizm-Leninizmi ülke koşullarına uygulama becerisinin, partinin politik ideolojik ve örgütsel birliğinin ~~hakirleyiciliğine~~ önemine dikkat çekmiştik.

Be Se Se'nin Ağustos 1982 sayısında "Öncü olma sanatı" konulu toplantıya katılan kardeş partilerin temsilcileri, bu arada ~~su~~ parti üyelerinin politik ve ideolojik eğitimi sorununa da dikkat çekiyorlar. Kosta Rika Halkın Öncüsü Partisi'nin temsilcisi Manuel Delgado şunları söylüyor: "Kimi zaman öylesine durumlar ortaya çıkar ki, parti, kadro yetersizliği nedeniyle hem olayların, hem de yığınların gerisinde kalır. Amerika Birleşik Devletleri Komünist Partisi temsilcisi Caymus Vest yoldaş, üyelerin teorik ve pratik açıdan yetkinleşmesinin ~~xxx~~ en önemli sorunlardan birisi olduğunu vurguluyor. Kanada Komünist Partisi temsilcisi Jek Filips, parti kuruculuğunun en önemli sorunlarının başında, parti kadrolarının ideolojik ve politi eğitiminin geldiğini söylüyor.

"Her koşulda parti örgütünü korumak.Öncü olabilmek,toplumdaki gelişmeleri belirleyebilmek için bu sorun daimîsel önem taşımaktadır" diyor Yunanlı yoldaş.1958 yılında Yunanistan'da iç savaş sonrasında ülke çapında estirilen terör sırasında,partisinin yığınlar arasındaki çalışmalarını yürütebilmek için büyük sorunlarla karşı karşıya bulunduğunu anlatıyor.Yunanistan Komünist Partisi'nin temsilcisi Vais yoldaş ,1958 yılında,partinin,komünistlerin ülkenin politik yaşamında varlıklarını sürdürebilmek gerekçesiyle örgütünü dağıttığını ve Sol Demokratik Birlik EDA'ya girildiğini hatırlatıyor.Şöyle diyor:"İllegal parti örgütünün dağıtılması, en büyük yanlışımızdı.Bununla parti,yeni üye kazanma olasılığını,komünistleri ve sempatizanları eğitme olanaklarını tümüyle yitirdi.Kendi bağımsızlığını elden gidiince,her türlü oportünist,revizyonist eğilim ve akım boy gösterdi." Vais yoldaş,bu hatayı kavrayan komünistlerin büyük bir kararlılıkla yeniden parti kuruculuğuna geçtiklerini ve bugün Yunanistan Komünist Partisi'nin ülke çapında üçüncü büyük parti durumuna getirdiklerini ekliyor.

Be Se Se'deki "Öncü olma sanatı" konulu görüşmenin notlarında komünist partilerinin etkinliklerinin artırılması savaşımında uluslararası etmenin de büyük bir rol oynadığına işaret ediliyor.Amerika Birleşik Devletleri Komünist Partisi temsilcisi Cayms Vest,özellikle sosyalist ülkelerdeki kazanımların,başarıların partilerin etkinliklerinin artmasında önemli bir rol oynadığını belirttikten sonra şunları söylüyor:"Düşman boğuna sosyalizmi aşağılamaya,kötü göstermeye çalışmıyor.Revizyonistler,oportünistler işte bu oyuna geliyorlar.Komünistlerin görevi; Sosyalizm kuruculuğu demek,sınıflı toplumdaki arta kalanların temizlenmesi,yepyeni bir insanın eğitilmesi ve yetiştirilmesi,akıl almaz zorlukların üstesinden gelinmesidir.Bize düşen,kimi zorlukların nedenini ortaya koymak,bunların aşılmasındaki mesafelerin önemini vurgulamaktır."Aynı konuya eğilen Güney Afrika Komünist Partisi temsilcisi Ahmet Esat,

sosyalist ülkeler topluluğunun gelişmesi ve kazanımları, tüm insanlığın ilerlemesinde önemli bir etkiye bulunuyor dedikten sonra bunları ekliyor: "Bu gelişmenin dümdüz, sorunsuz ~~xxx~~ olmadığı ve olamayacağı açıktır. Ama en önemlisi, tarihte hiçbir toplumun üstesinden gelemediği sorunların, sosyalizm tarafından çözümlenmesidir. İnsanlık, sosyalist ülkelerde olduğu kadar, hiçbir toplumda böylesi dev sorunların üstesinden, böylesi başarılı bir biçimde gelememiştir. Bunun için komünistler, toplumdaki her kesime seslenirken, ardıcıl bir biçimde bunları anlatmalıdırlar."

Be Se Se'nin Ağustos 1982 sayısında ~~kardeler~~, kardeş partilerin temsilcileri, "öncü olma sanatı" konusunda özetle bunları söylüyorlar. Tüm bu söylenenlerden biz, şu sonucu çıkartıyoruz: Hangi ülkede, hangi koşul altında olunursa olunsun, "öncü olma sanatı" karmaşık bir bilimdir. ~~Bunun için~~ Öncülüğün alınması, yolundaki çalışmalar, böylesi yüksek bir sanattır. Bunun için de yoldaşlar, bir yandan partiyi güçlendirirken, politik gelişmelere en hızlı ve en doğru bir biçimde ^{yorumlayıp, yön verirken} ~~ayak uydururken~~, yığınların çıkar ve istemlerini en ardıcıl ve en doğru bir biçimde savunurken, tüm devrimlerin deneyimlerini, tüm kardeş partilerin deneyimlerini de ayrıntılı bir biçimde incelemeliyiz. ~~Türkiye Komünist Partisi'nin, Türkiye Partisi'nin 62 yıllık mücadelesini karşılamak,~~